

ХАНС КРИСТИАН АНДЕРСЕН

МАЛКАТА

КИБРИТОПРОДАВЧКА

Превод от датски: Светослав Минков, 1977

chitanka.info

Беше люта зима, валеше сняг, настъпваше тъмна вечер — последната вечер на годината.

В тоя студ и в тая тъмнина вървеше по улиците бедно, малко момиченце, гологлаво и босо. Наистина, когато излезе от къщи, то имаше на нозете си чехли, но каква полза от тях? По-рано ги беше носила майка му, затова те бяха много големи за него. Момиченцето ги загуби, когато изтича да прекоси улицата, за да не го прегазят минаващите коли. Единия чехъл то не можа да намери, а другият бе грабнат от едно улично момче, което избяга с него. И момиченцето отмина нататък съвсем босо, с посинели от студ крачка. В червената си престилчица то носеше кутии с кибрит, а една държеше в ръката си. През целия ден никой не купи от него кибрит, никой не му даде нито пара.

Треперещо от студ и глад, бедното дете вървеше бавно нататък. Жално му ставаше на човек, като го гледаше...

Снежни парцали покриваха дългите светлоруси коси на детето, които падаха по шията му на хубави къдрици. Но момиченцето не мислеше за своите хубави къдрици. Във всички прозорци горяха светлини, отвсякъде се носеше мирис на печена гъска — нали беше нощта срещу Нова година. Да, момиченцето мислеше само за това...

В един ъгъл между две къщи, от които едната се издаваше напред, момиченцето седна да си почине, като сви под себе си измръзналите си крачета. От това му стана още по-студено, но то не смееше да се прибере в къщи. Не беше продало нито една кибритена клечка, не беше спечелило нито парица. Баща му щеше да го бие, пък и у тях не беше никак топло. Само един покрив стърчеше над главата им, а вятърът духаше на воля, макар че бяха запушили със слама и парцали най-големите дупки.

Малките му ръчички се бяха почти вкочанили от студ. Ах! Една само клечка кибрит можеше да му помогне, ако посмееше да я извади от кутията, да я драсне о стената и да си сгрее пръстите!

Най-сетне момиченцето се реши и извади една клечка. Драс! Клечката изсъска и пламна. Детето простря ръка над нея и клечката загоря с такъв светъл пламък, с такава топла светлина, като че беше свещ. Чудна беше тая свещ. На момиченцето се струваше, че седи пред голяма желязна печка с излъскани медни крака и с медна вратичка. Колко весело играеше в нея огънят, колко приятно топлеше! Детето

искаше да простре и нозете си, за да ги стопли, но в тоя миг огънят угасна, печката изчезна и в ръчичките остана само крайчецът на изгорялата кибритена клечка.

То драсна о стената друга. Клечката пламна, нейната светлина озари стената и тя стана прозрачна като було. Момиченцето можеше да гледа в стаята. На трапезата беше постлана бяла покривка и върху нея бяха сложени порцеланови съдове, а в една чиния се мъдреше печена гъска с ябълки и сливи; носеше се сладка миризма. Но най-чудното беше това, че гъската скочи изведнъж от чинията и като се заклати с нож и вилица в гърдите, тръгна право към бедното момиченце...

Но ето че угасна и тая клечка: момиченцето се намери отново пред дебелата, мокра и студена стена.

То запали още една клечка и тогава се намери под една великолепна новогодишна елха. Тя беше много по-голяма и по-хубава от оная, която момиченцето беше видяло през прозорците на един магазин. Хиляди свещи горяха по зелените ѝ клончета и шарени картинки — от ония, които красят прозорците на магазините — гледаха момиченцето. То протегна ръчички към тях, но в тая минута клечката изгасна. Свещите по елхата започнаха да се издигат нагоре, все по-високо и по-високо, най-послед му се сториха като небесни звезди. Една от звездите падна и остави след себе си дълга огнена бразда.

„Някой умира в тоя час!“ — помисли си момиченцето, защото баба му, която го обичаше много, но бе умряла вече, му беше разказвала, че когато пада някоя звезда, тогава се възнася към бога една човешка душа.

Момиченцето драсна още една клечка; стана пак светло и старата му баба се изправи пред него светла и лъчезарна, кротка и любеща...

— Бабо — извика детето. — Вземи ме със себе си! Аз зная, че ти ще си отидеш, когато клечката угасне; ти ще се изгубиш като топлата печка, като чудно опечената гъска, като хубавата голяма елха! — И то бързо издраска цялата кутия клечки, защото искаше да задържи баба си за по-дълго време.

И клечките светнаха толкова силно, че наоколо стана светло като ден. Никога баба му не е била толкова голяма и хубава! Тя улови момиченцето за ръце, прегърна го и изведнъж двете в блясък и радост

се издигнаха високо над земята; и там, където те хвъркнаха, нямаше нито студ, нито глад, нито неволя.

А в ъгъла, облеgnато до стената, стоеше в студеното утро бедно момиченце с червени бузички и с усмихнати устица — то беше замръзнало през последната вечер на старата година.

Новогодишното слънце изгря над мъничкия труп. Вдървено седеше момиченцето с кибрита си, от който една кутия беше изгоряла. „То е искало да се стопли!“ — казваха хората. Но никой не знаеше колко хубави неща видя то и в какъв блясък се възнесе с баба си към радостите на Новата година.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.